

Päiväys
18.4.2024

Diaarinumero
700/03.04.04.04.19/2023

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

18.4.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **25.4.2024**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 18.04.2024 nro 484/2024, valitus ympäristönsuojelulain mukaisessa ilmoitusasiassa, Kosken TI kunnan ympäristönsuojelusihteri 10.5.2023 § 3, TI Koski.

Ilmoituksen tekijä

Karri Räikkä Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **18.04.2024 – 27.5.2024** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:
<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **27.5.2024**.

18.04.2024

Dnro 700/03.04.04.04.19/2023

Asia Valitus ympäristönsuojelulain mukaisessa ilmoitusasiassa

Valittaja [REDACTED]

Ilmoituksen tekijä Karri Räikkä Oy

Päätös, josta valitetaan

Tl. Kosken ympäristönsuojelusihteri 10.5.2023 § 3

Ympäristönsuojelusihteri on hyväksynyt Karri Räikkä Oy:n ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisen ilmoituksen melua tai tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta. Ilmoitus koskee betonijätteen murskausta kiinteistöllä Räikkälä 636-439-4-16 osoitteessa Ollilantie (noin 300), Pöytyä. Toimintaa on päätöksen mukaan siitä tarkemmin ilmenevällä tavalla harjoitettava ilmoituksen ja annettujen määräysten mukaisesti 15.5.2023–15.5.2024.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

[REDACTED] on valituksessaan katsottava vaatineen ympäristönsuojelusihterin päätöksen kumoamista ja ilmoituksen hylkäämistä.

Vaatimuksen perusteena on esitetty muun ohella, että valittajaa ei tiedotettu tai kuultu ilmoituksesta ympäristönsuojelulain 121 §:n ja hallintolain edellyttämällä tavalla. Tieto meluilmoituksen vireilläolosta oli saatu seuraamalla ympäristönsuojelun sähköistä ilmoitustaulua Tl. Kosken kunnan internetsivuilla. Tiedottamisen ja kuulemisen laiminlyönnin vuoksi valittajan oikeusturvaan kuuluvan kannanoton tai valittamisen mahdollisuus on vaarantunut. Valituksessa on lisäksi viitattu lupahakemuksesta kuulemisesta ympäristönsuojelulain 43 §:ssä, luvan myöntämisen edellytyksistä ympäristönsuojelulain 49 §:ssä sekä kohtuuttomasta rasituksesta naapurussuhdelain 17 §:ssä säädettyyn.

Valittaja omistaa meluilmoituksen kohdekiinteistön naapurikiinteistön [REDACTED], joka on rakentamaton. Koska kiinteistö kuuluu kiinteistöverolain alaisuuteen, Tl. Kosken ympäristönsuojelu ei ole voinut käsitellä sitä kiinteistöverovapaana metsänä, vaan sitä olisi pitänyt käsitellä rakentamattomana tonttina.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

[REDACTED] on toimittanut asiassa hallinto-oikeuden pyynnöstä lisäselvitystä valitusoikeudesta. Valittajan kiinteistö [REDACTED] on hankittu, koska vakituisen asunnon kiinteistöllä ei ole enempää rakennusoikeutta ja asuinkiinteistö sijaitsee lisäksi kolmen liikennöidyn tien keskellä. Kiinteistöä [REDACTED] käytetään asumiseen liittyvään varastointiin ja vapaa-ajanviettopaikkana ympäri vuoden, toukokuun puolivälistä lokakuun loppuun päivittäin. Kiinteistöllä on puutarha ja kaivo. Keskeisimmät toiminnot sijaitsevat vain 110 metrin päässä kiinteistön 636-439-4-16 rajasta. Melua ja tärinää aiheuttavat toiminnot haittaavat kohtuuttomasti oikeutta käyttää naapurikiinteistöä vapaa-ajantoimintoihin ja virkistykseen. Kiinteistö on hankittu 4.6.2010, josta lähtien se on ollut valittajan ja perheen ainoa vapaa-ajanpaikka. Melusta ja tärinästä aiheutuisi kohtuuton haitta myös alueen luonnolle ja eläimistölle, ja toiminnasta voi aiheutua myös pohjaveden saastumista.

Tl. Kosken johtava ympäristönsuojelutarkastaja on lausunnossaan todennut muun muassa, että kunnan ympäristönsuojelumääräysten perusteella meluilmoitusta ei olisi ollut välttämätöntä tehdä, sillä toiminnan yhtäjaksoinen kesto ei ylitä lausunnosta tarkemmin ilmeneviä aikarajoja. Viranhaltijapäätös asiasta on päätetty kuitenkin tehdä, koska kyse on noin vuoden aikana tapahtuvasta betonijätteen murskauksesta omaan käyttöön rakennettavaa kenttää varten ja koska samalla pystyttiin antamaan asiaan liittyviä määräyksiä. Toiminnasta syntyvää melua, tärinää ja pölyä ei ole arvioitu kohtuuttomaksi. Melua syntyy jonkin verran, vaikka koneissa on melusuojaukset. Tärinän mahdollisuus on hyvin pieni, koska kallioon ei kajota ja hiekkapitoinen maaperä pehmentää betoninpalojen putoamista ja siirtelyä. Pölyn syntymiseen ja leviämiseen pystytään vaikuttamaan muun muassa kastelulla ja ajankohdan valinnalla. Kohde ei sijaitse pohjavesialueella, ja kenttää rakennettaessa kaivetaan vain noin metrin syvyyteen, joten vaikutuksia pohjaveteen ei tule.

Kartasta ja muusta saatavilla olleesta materiaalista lähimmiksi mahdollisesti häiriintyviksi kohteiksi määriteltiin asuinrakennus noin 600 metrin etäisyydellä itäkaakossa ja teollisuusrakennukset noin 600 metrin etäisyydellä lännessä. Näille lähetettiin kiinteistökohtainen ilmoitus kuulutusvaiheessa. Metsäkiinteistöille erillistä ilmoitusta ei lähetetty, koska kyse on satunnaisesta ja kohtuullisen vähän aikaa kerrallaan kestävästä toiminnasta. Valittajan omistama kiinteistö näkyy kartoissa ja muissa materiaaleissa metsänä ja sen hallintayksikkö on palsta, jossa ei ole rakennuksia, rakennelmia eikä haettuja lupia. Maakuntakaavassa kiinteistö sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella

alueella. Kiinteistö ei sijaitse asemakaava-alueella. Kyseessä ei ole rakennuspaikka eikä tontti.

Karri Räikkä Oy on esittänyt vastineessaan ensisijaisesti valituksen tutkimatta jättämistä valitusoikeuden puuttumisen vuoksi ja toissijaisesti valituksen hylkäämistä.

██████████ on vastaselityksessään johtavan ympäristönsuojelutarkastajan lausuntoon viitaten vaatinut meluilmoituksen rauettamista aiheettomana.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus hylkää valitusoikeuden puuttumista koskevan väitteen ja tutkii valituksen.
2. Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

1. Valituksen tutkiminen

Ympäristönsuojelulain 191 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan valitusoikeus ympäristönsuojelulain nojalla annettuun päätökseen on asianosaisella. Ympäristönsuojelulakia koskevan hallituksen esityksen (HE 214/2013 vp) mukaan lain 191 §:ssä säädettäisiin valitusoikeudesta lähes samoin kuin aiemmin voimassa olleen ympäristönsuojelulain 97 §:ssä. Vanhan ympäristönsuojelulain (86/2000) 97 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan valitusoikeus on sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea. Vanhaa ympäristönsuojelulakia koskevan hallituksen esityksen (HE 84/1999 vp) mukaan valitusoikeus olisi asianosaisilla, joita olisivat luvan hakija sekä haitankärsijät, joiden etua tai oikeutta päätös koskee. Hallituksen esityksessä on todettu edelleen, että vakiintunut oikeuskäytäntö tulee ottaa huomioon säännöksen tulkinnassa.

Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asianosaisen valitusoikeus perustuu siihen välittömään haitalliseen vaikutukseen, joka valituksenalaisessa päätöksessä tarkoitettusta toiminnasta saattaa hänelle aiheutua. Oikeuskäytännössä vaikutusten merkittävyyttä on arvioitu keskeisesti toiminnan ja häiriintyvien kohteiden välisen etäisyyden perusteella. Etäisyyden lisäksi on huomioitava muun ohella vaikutusten merkitys valituksen tekijän kannalta. Kun otetaan huomioon valittajan omistaman kiinteistön sijainti suhteessa valituksenalaisessa päätöksessä tarkoitettuun toimintaan, toiminnan luonne ja kesto sekä valittajan kiinteistön käyttö, hallinto-oikeus katsoo, että toiminnan vaikutukset saattavat ulottua valittajan kiinteistölle tavalla, joka välittömästi koskee hänen oikeuttaan ja etuaan. Valitusoikeuden arvioimisen kannalta ratkaisevaa merkitystä ei tule antaa yksinomaan sille, että kiinteistö on rakentamaton. ██████████ on siten

ympäristönsuojelulain tarkoittama muutoksenhakuun oikeutettu asianosainen tässä asiassa.

Selvyyden vuoksi hallinto-oikeus toteaa, että muutoksenhakuun oikeutettujen piiri voi olla laajempi kuin valituksenalaisen päätöksen valmistelun yhteydessä asianosaisena kuultujen piiri.

2. Pääasia

Sovellettuja oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 118 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sähköisesti ilmoitus rakentamisesta, yleisötilaisuudesta tai muusta tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää.

Ympäristönsuojelulain 121 §:n mukaan 118 §:n mukaisen ilmoituksen vireilläolosta on ilmoitettava ja asianosaisia on kuultava siten kuin hallintolaisissa säädetään, jos ilmoitettu toiminta saattaa olennaisesti vaikuttaa yleisiin tai yksityisiin etuihin.

Ympäristönsuojelulain 122 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on ilmoituksen johdosta annettava päätös. Päätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja toiminnan järjestämiseen liittyvien jätelain mukaisten velvollisuuksien täyttämiseksi. Päätöksessä voidaan lisäksi antaa määräyksiä toiminnan tarkkailusta ja tiedottamisesta asukkaille. Saman pykälän 2 momentin mukaan viranomaisen voi kieltää tai keskeyttää toiminnan, jos yleiselle tai yksityiselle edulle aiheutuvia huomattavia haittoja ei voida määräyksillä riittävästi vähentää.

Asiassa saatua selvitystä ja oikeudellinen arviointi

Ilmoitus koskee noin vuoden aikana enintään viiden päivän jaksoissa tapahtuvaa betonijätteen murskausta kiinteistöllä 636-439-4-16 ilmoittajan omaan käyttöön tulevan kentän rakentamiseksi. Toiminta-ajat ovat maanantaista perjantaihin kello 7.00–18.00. Melutasoksi kymmenen metrin päässä on arvioitu noin 110 dB.

Valittajan omistama naapurikiinteistö [REDACTED] on metsäinen ja rakentamaton, mutta sitä käytetään varastointiin ja vapaa-ajan toimintaan ja siellä on puutarha ja kaivo. Valittajan ilmoituksen mukaan kiinteistön keskeisimmät toiminnot sijaitsevat noin 110 metrin päässä kiinteistön 636-439-4-16 rajasta.

Asian vireilläolosta on tiedotettu kuuluttamalla Pöytyän ja Tl. Kosken kunnissa sekä antamalla erikseen tieto kahdelle asianosaistaholle, ei kuitenkaan valittajalle. Valittaja on antanut meluilmoituksesta kuulutusaikana muistutuksen, joka on otettu huomioon valituksenalaisen päätöksen

määräyksessä 3, jonka mukaan työn aloittamisesta on tiedotettava vähintään kaikkia alle 600 metrin etäisyydellä sijaitsevia kiinteistöjä, mukaan lukien valittajan kiinteistö, talokohtaisesti vähintään viikkoa ennen työn aloittamista. Tiedotteessa tulee olla ainakin työn kesto, päivittäiset työajat ja työmaan yhteystietona sekä hänen yhteystietonsa.

Ympäristönsuojelulakia koskevan hallituksen esityksen (HE 214/2013 vp) mukaan lain 121 § vastaisi vanhan ympäristönsuojelulain 63 §:ää. Vanhaa ympäristönsuojelulakia (86/2000) koskevan hallituksen esityksen (HE 84/1999 vp) mukaan kuuleminen olisi tarpeen ainoastaan silloin, kun toiminta saattaisi olennaisesti vaikuttaa yleisiin tai yksityisiin etuihin. Meluilmoituksia koskeva tiedottamis- ja kuulemisvelvollisuus on siis suppeampi kuin ympäristönsuojelulain 43 ja 44 §:n mukainen ympäristölupahakemuksia koskeva tiedottamis- ja kuulemisvelvollisuus.

Hallinto-oikeus toteaa, että koska valittajan omistama naapurikiinteistö on rakentamaton, kyseessä olevan meluilmoituksen käsittelyssä on voitu perustellusti katsoa, ettei ilmoituksen mukainen toiminta lähtökohtaisesti saata vaikuttaa ympäristönsuojelulain 121 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti valittajan yksityiseen etuun. Valittajaa ei siten ole ollut välttämätöntä erikseen tiedottaa tai kuulla ilmoituksesta. Kiinteistöverovelvollisuudella ja sillä, pidetäänkö kiinteistöä metsäpalstana vai rakentamattomana tonttina, ei ole asiassa oikeudellista merkitystä. Koska valittaja on saanut ilmoituksen vireilläolosta tiedon kunnan sähköiseltä ilmoitustaululta ja tehnyt siitä muistutuksen, joka on otettu huomioon valituksenalaisessa päätöksessä, kuulematta jättämisestä ei ole myöskään aiheutunut valittajalle tosiasiallista oikeusturvan menetystä.

Hallinto-oikeus katsoo, että ilmoituksen mukaista enintään vuoden kestävä ja enintään viiden päivän ajan kerrallaan tapahtuvaa betonijätteen murskausta voidaan pitää sellaisena tilapäisenä toimintana, jota ympäristönsuojelulain 118 §:ssä tarkoitetaan ja jota koskevan ilmoituksen johdosta on tullut tehdä ympäristönsuojelulain 122 §:ssä tarkoitettu päätös. Kun otetaan huomioon toiminnan kesto ja valittajan kiinteistön käytöstä saatu selvitys, toiminnasta ei voida katsoa aiheutuvan ympäristönsuojelulain 122 §:n 2 momentissa tarkoitettuja huomattavia haittoja yleiselle tai valittajan yksityiselle edulle, ja ilmoitus on siten voitu hyväksyä. Valittajan rakentamatonta kiinteistöä ei ole toiminnan vaikutusarviossa rinnastettava vapaa-ajan asuinkiinteistöön. Alueen ei ole selvitetty olevan luonnon tai eläimistön kannalta erityisen merkittävä, eikä toiminta sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Valittajan esillä tuomilla ympäristölupamenettelyyn liittyvillä säännöksillä ei ole oikeudellista merkitystä tilapäistä toimintaa koskevassa ilmoitusasiassa. Valituksenalaisen päätöksen kumoamiseen ja ilmoituksen hylkäämiseen ei edellä esitetty huomioiden ole perusteita.

Selvyyden vuoksi hallinto-oikeus toteaa, että murskaustoimintaa voi valituksenalaisen päätöksen nojalla harjoittaa yhteensä enintään 49 päivää, koska ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 e mukaan siirrettävä murskaamo edellyttää ympäristölupaa, jos sen toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 41 § 2 mom

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Pöytyän kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli **viimeistään 27.5.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Kirsi Stark ja Riitta Riihimäki sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen.

Esittelijä Tomi Laukka

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu	 oikeudenkäyntimaksu 270 euroa (Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)
Jäljennös maksutta	Karri Räikkä Oy Tl. Kosken johtava ympäristönsuojelutarkastaja Pöytyän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen / Tl. Kosken ympäristönsuojelulautakunta Pöytyän kunnan terveydensuojeluviranomainen / Liedon ympäristöterveydenhuolto Pöytyän kunnanhallitus Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue Etelä-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#